

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Migracje, turystyka, uchodźstwo - (nie)oczywiste przecięcia

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.2FN.10240.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Natalia Bloch	
Prowadzący zajęcia	Natalia Bloch	
Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studenckich z kluczowymi pojęciami wypracowanymi na gruncie studiów mobilnościowych
C2	Dekonstrukcja granic pomiędzy studiami migracyjnymi, turystycznymi i uchodźczymi w celu bardziej kompleksowego i zniuansowanego podejścia do zagadnień przestrzennej mobilności ludzi
C3	Ukazanie osobom studenckim rozmaitych przecięć i nakładania się różnych form mobilności w celu wskazania relacji władzy, na których te kategorie są ufundowane
C4	Wykształcenie w osobach studenckich umiejętności pogłębionego, krytycznego analizowania zjawisk mobilnościowych z perspektywy antropologicznej

Wymagania wstępne

Bierna znajomość języka angielskiego umożliwiającą czytanie tekstów naukowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada wiedzę o współczesnych zjawiskach przestrzennej mobilności ludzi	ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Esej
W2	Zna najważniejsze formy mobilności ludzkiej, które przecinają klasyczne granice kategoryjne migracji, turystyki i uchodźstwa i potrafi je interpretować perspektywy antropologicznej	ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi dekonstruować dychotomie, na których kategorie mobilnościowe są ufundowane: społeczność rdzenna - mobilny Inny, praca - rekreacja, mobilność przymusowa - mobilność dobrowolna, mobilność motywowana ekonomicznie - mobilność motywowana politycznie itd.	ETN_K2_U01, ETN_K2_U02, ETN_K2_U05, ETN_K2_U06	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Potrafi w sposób pogłębiony i krytyczny analizować zjawiska mobilnościowe	ETN_K2_K10	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Płynność kategorii: migracje / turystyka / uchodźstwo	W1, W2	Konwersatorium
2.	Migranci w sektorze turystyki	W2, U1, K1	Konwersatorium
3.	Turyści jako migranci: Tourism-led lifestyle entrepreneurship in tourism	W2, U1, K1	Konwersatorium
4.	Visiting Friends and Relatives: Turystyka napędzana migracją	W2, U1, K1	Konwersatorium
5.	Roots & diaspora tourism: Kolejne pokolenia migrantów i uchodźców jako turyści	W2, U1, K1	Konwersatorium
6.	Emerytowani migranci na nieustających wakacjach, czyli International Retirement Migration	W2, U1, K1	Konwersatorium
7.	„Drugie domy”: Turystyka pobytowa a migracje motywowane stylem życia	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
8.	Pracowite wakacje? Migrant tourist-workers & working holidays	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
9.	Turystyka wolontariacka na rzecz uchodźców	W1, U1, K1	Konwersatorium
10.	Uchodźcy jako atrakcja turystyczna	W2, U1, K1	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Sektor turystyczny wobec kryzysów przyjmowania uchodźców	W1, W2, K1	Konwersatorium
12.	Turyści czy migranci edukacyjni?	W1, W2, K1	Konwersatorium
13.	Post scriptum: Antropolodzy jako turyści	U1, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda aktywizująca - "burza mózgów"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1/ Aktywny udział w zajęciach (czytanie lektur przypisanych do poszczególnych tematów, systematyczny udział w dyskusjach, burzach mózgów, ćwiczeniach i innych formach aktywności na zajęciach): 30% oceny końcowej. Do zaliczenia przedmiotu wymagana jest obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest nieobecność na 2 zajęciach, wszystkie inne muszą być odrobione poprzez napisanie min. 1-stronicowego streszczenia lektury przypisanej do opuszczonych zajęć. Zajęcia nie mogą być zaliczone, jeżeli liczba opuszczonych zajęć przekracza 50%. 2/ Napisanie eseju końcowego będącego analizą wybranej formy mobilności przecinającej utarte kategorie z uwzględnieniem koncepcji omawianych na zajęciach i w lekturach oraz jego krótka prezentacja na zajęciach: 70% oceny końcowej. Ocena 5: Aktywne uczestnictwo we wszystkich zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w szeroką i prawidłowo skonstruowaną bibliografię oraz przypisy, dowodzącego doskonałej znajomości lektur, ich krytyczne wykorzystanie do interpretacji wybranej formy mobilności, doskonałe operowanie koncepcjami, pojęciami i teoriami, doskonała prezentacja eseju na zajęciach. Ocena 4,5: Aktywność na zajęciach i esej na poziomie nieco niższym niż wymogi stawiane przy ocenie 5, ale też wyższym niż przy ocenie 4. Ocena 4: Aktywne uczestnictwo w zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w prawidłowo skonstruowaną bibliografię oraz przypisy, dowodzącego dobrej znajomości lektur, ich poprawne wykorzystanie do interpretacji wybranej formy mobilności, dobre operowanie koncepcjami, pojęciami i teoriami, dobra prezentacja eseju na zajęciach. Ocena 3,5: Aktywność na zajęciach i esej na poziomie nieco niższym niż wymogi stawiane przy ocenie 4, ale też wyższym niż przy ocenie 3. Ocena 3: Bierne uczestnictwo w zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w ubogą bibliografię, pokazującego powierzchowną znajomość literatury, koncepcji i teorii, przeciętna prezentacja eseju na zajęciach. Ocena 2: Niewystarczające uczestnictwo w zajęciach, brak eseju końcowego lub przedłożenie eseju niespełniającego wymogów tekstu naukowego (brak bibliografii i przypisów, brak odwołań do koncepcji, pojęć analitycznych i teorii), niezaprezentowanie eseju na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Zajęcia 2: Guerrón Montero C. 2023 Panamas Temporary Migrants in the Tourism Era, in: N. Bloch, K. M. Adams K.M. (eds.), *Intersections of Tourism, Migration and Exile*, London and New York: Routledge.
2. Zajęcia 3: Bloch N. 2018 Bliscy nieznajomi. Turystyka i przezwyciężanie podporządkowania w postkolonialnych Indiach, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 40-70 (podrozdziały „Wprowadzenie w teren” i „Mobilne życie”).
3. Zajęcia 4: Ateljevic I., Doorne S. 2000 ‘Staying within the Fence’: Lifestyle Entrepreneurship in Tourism, *Journal of Sustainable Tourism*, 8: 5, s. 378-392.
4. Zajęcia 5: Nguyen T. H., King B. 2002 Migrant Communities and Tourism Consumption: The case of the Vietnamese in Australia, in: C. M. Hall, A. Williams (eds.), *Tourism and Migration: New Relationships between Production and Consumption*, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, s. 224 (od 2.1 “Travel from Australia to Vietnam”) do s. 236 (do konkluzji).
5. Zajęcia 6: Canavera N. 2016 Podróż sentymentalna. Historia naszej polskiej rodziny z Ameryki, w: N. Bloch (red.) *Wszyscy jesteśmy migrantami. (Od)zyskiwanie pamięci migracyjnej*, Poznań: Centrum Kultury ZAMEK, s. 131-135.
6. Zajęcia 7: Gustafson P. 2002 Tourism and Seasonal Retirement Migration, *Annals of Tourism Research*, 29: 4, s. 899-918.
7. Zajęcia 8: Flognfeldt T. Jr 2004 Second Homes as a Part of a New Rural Lifestyle in Norway, in: C. M. Hall, D. K. Müller (eds.), *Tourism, Mobility and Second Homes: Between Elite Landscape and Common Ground*, Channel View Publications, s. 233-243.
8. Zajęcia 9: Rice K. 2010 ‘Working on Holiday’: Relationships between Tourism and Work among Young Canadians in Edinburgh, *Anthropology in Action*, 17: 1, s.30-40.
9. Zajęcia 10: Rydzewski R. 2023 Crafting Activists from Tourists: Volunteer Engagement during the “Refugee Crisis” in Serbia, in: N. Bloch, K. M. Adams K.M. (eds.), *Intersections of Tourism, Migration and Exile*, London and New York: Routledge.
10. Zajęcia 11: Bloch N. 2011 Obóz uchodźców jako atrakcja turystyczna. Kto i po co od(z)wiedza diasporę tybetańską?, *Etnografia Polska*, 55(1-2), s. 51-68.
11. Zajęcia 12: Lenz R. 2010 “Hotel Royal” and Other Spaces of Hospitality: Tourists and Migrants in the Mediterranean, in: J. Scott, T. Selwyn T. (eds.), *Thinking through Tourism*, London: Routledge, s.209-229.
12. Zajęcia 13: Carlson S. 2013 Becoming a Mobile Student – a Processual Perspective on German Degree Student Mobility, *Population, Space and Place*, 19, s. 168-180.
13. Galani-Moutafi V. 2000 The Self and the Other. Traveller, Ethnographer, Tourist, *Annals of Tourism Research*, 27(1), s. 203-224.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	60
Przygotowanie pracy pisemnej	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej obserwacji i identyfikacji najważniejszych problemów etycznych, politycznych, społecznych i ekonomicznych współczesnego świata
ETN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować nowe informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, sposobów interpretacji oraz technik informacyjno-komunikacyjnych formułując krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy z zakresu etnologii/antropologii kulturowej i dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi zrealizować samodzielnie złożone zadania badawcze obejmujące: analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, właściwy dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników w zakresie etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, przeprowadzić pogłębioną oraz krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów i dziedzin kultury, stosując oryginalne podejścia uwzględniające najnowsze trendy w etnologii/antropologii kulturowej i w dyscyplinach pokrewnych
ETN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i wypowiadać się na temat wybranych problemów z zakresu etnologii/antropologii kulturowej z wykorzystaniem własnych poglądów i poglądów innych autorów w zróżnicowanych kręgach odbiorców
ETN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specjalistyczną terminologię z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz terminologię właściwą dla dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe etnologii/antropologii kulturowej oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji
ETN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób usystematyzowany i pogłębiony zasady antropologicznej interpretacji zjawisk kulturowych w złożonych kontekstach środowiskowych, w tym społecznym, ekonomicznym, prawnym i etycznym
ETN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony kompleksowość natury, złożoność uwarunkowań i historyczną zmienność języka, kultury i społeczeństwa
ETN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony najważniejsze problemy społeczno-kulturowe współczesnego świata, w tym instytucji kulturowych